

PROTOCOL DE COORDINACIÓ ENTRE PROFESSIONALS DE LES CONSELLERIES D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT I D'IGUALTAT I POLÍTIQUES INCLUSIVES PER AL DESENVOLUPAMENT DE L'ATENCIÓ PRIMERENCA.

El Llibre blanc d'Atenció Primerenca defineix aquesta atenció com el conjunt d'intervencions, dirigides a la població infantil de 0 a 6 anys, a la família i a l'entorn, que tenen per objectiu donar resposta al més prompte possible i amb caràcter integral, a les necessitats que presenten els xiquets i les xiquetes amb alteracions i trastorns en el seu desenvolupament o estan en risc de patir-los per causes d'origen prenatal, perinatal o postnatal.

Aquestes intervencions, que han de considerar la globalitat del xiquet o de la xiqueta, han de ser planificades per un equip professional interdisciplinari d'orientació i tindre en compte el moment evolutiu i les necessitats en tots els àmbits. Per això, es tindran en compte tant els aspectes biològics, psicosocials i educatius, propis de cada individu, com els interpersonals, relacionats amb el seu context familiar, escolar i social. En el territori valencià, els encarregats de dur a terme aquesta tasca són els Centres d'atenció primerenca (CAP).

L'educació infantil és l'etapa educativa que comprén dels 0 als 6 anys i coincideix amb el període d'atenció en els centres d'atenció primerenca. La intervenció en l'àmbit educatiu es produeix a partir de l'escolarització de les xiquetes i els xiquets en el segon cicle d'aquesta etapa. Un dels objectius dels serveis educatius és facilitar una resposta inclusiva a les necessitats educatives de l'alumnat, que tinga en compte els aspectes afectius i socials. D'acord amb això, els centres educatius són llocs idonis per aconseguir que tot l'alumnat amb necessitats educatives especials desenvolupe al màxim les seues capacitats.

La Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana, en el Títol III, per a la planificació, coordinació, ordenació i intervenció del sistema públic valencià de serveis socials, disposa que les conselleries competents en matèria d'educació i serveis socials establiran protocols de col·laboració i coordinació per a desenvolupar les actuacions conjuntes i així assegurar una educació inclusiva i millorar l'eficiència de la intervenció social i educativa dirigida a la infància, l'adolescència, les famílies o unitats de convivència, i poder atendre així les situacions de vulnerabilitat.

La Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat, modificada per la Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, concep l'assistència dels centres d'atenció primerenca de forma global i encaminada a desenvolupar al màxim les possibilitats físiques, psíquiques i sensorials, mitjançant programes sistemàtics i seqüenciats que abasten totes les àrees del desenvolupament infantil, i afegit que la seua actuació es coordinarà amb les unitats educatives.

La Resolució de 25 de juliol de 2013, de la Secretaria d'Estat de Serveis Socials i Igualtat, per la qual es publica l'Acord de 4 de juliol del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència sobre criteris comuns, recomanacions i condicions mínimes dels plans d'atenció integral a menors de tres anys en situació de dependència o en risc de desenvolupar-la estableix que els àmbits competents en matèria d'atenció primerenca són sanitat, educació i serveis socials.

El Decret 104/2018, de 27 de juliol, del consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià, té com a objecte establir i regular els principis i actuacions per al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats de tots els escolars, especialment d'aquells que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió i, en l'article 10, indica que a fi d'establir models d'intervenció sistèmics i globals s'aplicaran acords i protocols de col·laboració i coordinació entre administracions públiques: els diferents departaments de la conselleria competent en matèria d'educació; i entre conselleries, institucions i organismes públics implicats d'àmbit autonòmic, provincial, comarcal o local.

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, en l'article 4, indica que, prèviament a l'escolarització, els serveis psicopedagògics escolars i els gabinets psicopedagògics municipals, atés el seu caràcter de zona, han de rebre la informació de l'alumnat que pot presentar necessitats específiques de suport educatiu, que han aportat les famílies, altres serveis educatius, serveis amb competències en sanitat i benestar social i centres d'atenció primerenca (CAP), fer-ne la identificació, emetre l'informe sociopsicopedagògic i, si escau, tramitar el dictamen per a l'escolarització.

La Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la Infància i l'adolescència estableix el principi de corresponsabilitat de tota la societat, les administracions públiques i les famílies per a garantir el reconeixement efectiu dels drets de la infància i l'adolescència. Estableix, a més, un marc normatiu que defineix les polítiques públiques, la distribució de competències i les mesures de coordinació necessàries per a fer-les efectives.

L'atenció a la població infantil amb problemes de desenvolupament requereix la implicació i responsabilitat de tots els sistemes públics: educatius, sanitaris i socials. Prenent com a referència el marc normatiu exposat i a fi d'articular els mecanismes d'actuació coordinats es traslladen les següents pautes d'actuació.

1. Objecte

Aquest protocol té per objecte establir els procediments de coordinació i cooperació entre el personal dels centres educatius d'infantil i primària i dels centres d'atenció primerenca, sostinguts amb fons públics per les conselleries competents en educació i en igualtat i polítiques Inclusives, a fi de determinar les actuacions en atenció primerenca dels xiquets i les xiquetes amb trastorns en el desenvolupament o en risc de patir-los.

Els mecanismes de col·laboració han de possibilitar una atenció complementària, global, eficaç i de qualitat. Sota aquesta premissa, les actuacions que guien aquest protocol han de tindre en compte les consideracions següents:

- a) L'atenció centrada en les necessitats del menor o la menor, la família i l'entorn.
- b) La participació de les famílies com a agents de primer ordre que col·laboren en el procés d'atenció i en l'avaluació de la qualitat del servei.
- c) La importància de coordinar i compartir la informació sobre la situació del xiquet o la xiqueta en el moment en què s'incorpora al sistema educatiu i sobre les necessitats que poden presentar-se durant la seua escolarització.
- d) La col·laboració dels i les professionals en l'elaboració de programes d'intervenció, així com en la delimitació dels objectius, materials i procediments més adequats per a la personalització del procés d'aprenentatge-ensenyament.
- e) La garantia de continuïtat de l'atenció, tot evitant la fragmentació, el solapament i la duplicitat de les actuacions.

2. Detecció i derivació davant possibles alteracions i trastorns del desenvolupament o del risc de patir-los en xiquetes i xiquets menors de 6 anys

La detecció d'alteracions i trastorns del desenvolupament o del risc de patir-los pot produir-se en qualsevol moment durant l'inici del cicle vital. Per tant, la identificació primerenca de qualsevol signe d'alerta o factor de risc permet que la resposta s'inicie al més aviat possible.

En aquest període inicial, la detecció i la intervenció es poden produir en diferents àmbits i moments, la qual cosa comporta diferents procediments de coordinació i actuació que depenen, entre altres, de l'edat que té la persona menor, de si està o no escolaritzada i de les característiques de la situació. D'acord amb això, es poden definir les situacions següents:

2.1. En el cas que la persona menor no estiga escolaritzada, la detecció del risc de patir possibles alteracions i trastorns del desenvolupament es realitza habitualment en l'àmbit sanitari. És aquest cas, la derivació als Centres d'atenció primerenca (CAP) es fa mitjançant el *Protocol conjunt per a la derivació i seguiment als centres d'atenció primerenca*, que estableix les pautes d'actuació i de coordinació entre les conselleries d'Igualtat i Polítiques Inclusives i de Sanitat Universal i Salut Pública.

2.2. Si la persona menor està escolaritzada en el primer cicle d'educació infantil (0 a 3 anys) i la detecció del risc de patir una alteració o trastorn del desenvolupament es realitza en l'àmbit educatiu, el tutor o la tutora ha de proposar a la família o representants legals la derivació a pediatria. En el cas que es confirme el risc detectat, el personal mèdic ha d'utilitzar també el *Protocol conjunt per a la derivació i seguiment als centres d'atenció primerenca*.

2.3. Si la xiqueta o el xiquet està rebent atenció primerenca en un CAP i està previst iniciar la seua escolarització en el segon cicle d'Educació Infantil durant el següent curs escolar, es desenvoluparan les actuacions de coordinació referides en l'apartat 3 d'aquest document.

2.4. Si la persona menor està escolaritzada en el segon cicle d'Educació Infantil (3-6 anys) i no està rebent atenció primerenca en un CAP, davant els primers signes d'alerta, l'equip docent ha de planificar i desenvolupar les mesures de resposta més adients, amb la col·laboració i assessorament dels equips i personal de suport. El tutor o la tutora ha de proposar a la família o representants legals la derivació a pediatria.

2.5. Si la persona menor està escolaritzada en el segon cicle d'Educació Infantil (3 a 6 anys) i la família o representants legals sol·liciten atenció primerenca en un CAP, des del servei de la direcció territorial competent en igualtat i polítiques inclusives que li corresponga per domicili, se sol·licitarà al centre educatiu en què està escolaritzada, la informació necessària sobre les necessitats educatives que presenta i les mesures educatives adoptades, amb l'objectiu de prendre decisions i planificar la resposta més adequada, que ha de ser complementària i coordinada entre el CAP i el centre educatiu.

3. Coordinació entre els Centres d'Atenció Primerenca (CAP) i els centres educatius

3.1. Coordinació prèvia a l'inici de l'escolarització en el segon cicle d'Educació Infantil

En el cas que el xiquet o la xiqueta estiga rebent atenció primerenca en un CAP i està previst l'inici de l'escolarització el curs següent, resulta necessària la cooperació i coordinació entre les persones professionals que l'atenen: dels CDIAT, dels centres educatius i dels serveis especialitzats d'orientació.

Amb la finalitat d'oferir a la persona menor i a la família o representants legals el suport necessari i assegurar la continuïtat de l'atenció, s'han d'establir les actuacions de coordinació següents:

a) Abans de finalitzar el primer trimestre de l'any natural en què inicie l'escolarització, el CAP que presta l'atenció primerenca, ha d'emetre un informe d'avaluació i lliurar-lo a la família o representats legals, d'acord amb el model de l'**Annex I**.

Si la persona menor s'ha incorporat al CAP després del primer trimestre, l'informe d'avaluació ha d'estar disponible al més aviat possible i, en qualsevol cas, abans de l'inici del curs escolar.

b) Les persones professionals del CAP han d'orientar la família o representants legals perquè sol·liciten al servei psicopedagògic escolar (SPE) que li correspon per domicili, la valoració sociopsicopedagògica prèvia a l'escolarització. Per a això, la família o representants legals han de posar a disposició de l'SPE l'informe d'avaluació del CAP i autoritzar, per escrit, l'intercanvi d'informació entre els dos serveis, d'acord amb el model de l'**Annex II**.

c) Per a facilitar la coordinació, sistematitzar les actuacions i unificar criteris, la direcció de l'SPE ha de designar una persona de l'especialitat d'orientació educativa per cadascun dels centres d'atenció primerenca de la seua zona, que tindrà la funció de coordinar els processos d'escolarització i d'intercanvi d'informació referits a l'alumnat atés pel CAP. Amb aquesta finalitat, el CAP ha de posar-se en contacte amb l'especialista d'orientació de referència de l'SPE.

d) A més, la direcció de l'SPE ha d'assignar una persona de l'especialitat d'orientació educativa perquè realitze l'avaluació sociopsicopedagògica del cas, de forma col·laborativa amb altres professionals de l'equip de l'SPE, la persona responsable de la coordinació amb el CAP de la zona i, si és el cas, les persones responsables del GPM de la zona. S'ha de partir de l'informe d'avaluació del CAP, altra informació rellevant aportada per la família o representants legals, els serveis sanitaris, socials o educatius i la informació complementària que poden facilitar les persones professionals del CAP en les reunions de coordinació realitzades.

En cas que les circumstàncies així ho requerisquen, els i les especialistes d'orientació educativa podran comptar amb la col·laboració dels i les professionals del CAP per a realitzar l'avaluació sociopsicopedagògica, que pot dur-se a terme en els espais que es consideren més adequats, bé siga en el centre d'atenció primerenca o en la seu o subseu de l'SPE.

L'avaluació sociopsicopedagògica, l'informe sociopsicopedagògic i, si és el cas, el dictamen d'escolarització, s'han de realitzar d'acord amb els procediments, models i criteris establits en la normativa vigent.

e) En el moment en què s'haja determinat el centre educatiu en què s'ha de matricular la xiqueta o el xiquet, la persona especialista d'orientació educativa de l'SPE responsable de la coordinació amb el CAP ha de convocar, abans de l'inici del curs escolar, una reunió de coordinació entre l'equip educatiu del centre, les persones professionals de l'SPE o del gabinet psicopedagògic municipal assignades al mateix i les persones professionals del CAP que han prestat l'atenció fins al moment. L'objectiu d'aquesta reunió és planificar les actuacions per a la transició i l'acollida, i les mesures de resposta educativa, que s'han d'incloure, si és el cas, en el Pla d'actuació personalitzat (PAP), d'acord amb la proposta de l'informe sociopsicopedagògic.

3.2. Acompanyament i coordinació durant el període inicial d'escolarització

a) Amb caràcter general, al llarg del primer trimestre del curs escolar, s'establirà un període d'acompanyament per part dels i les professionals del CAP, amb els objectius de facilitar la incorporació de la xiqueta o el xiquet al centre educatiu, realitzar el seguiment de l'evolució

durant el procés de transició, donar suport a la família o representants legals i col·laborar amb els equips educatius en l'aplicació de les actuacions i mesures de resposta. L'acompanyament i coordinació poden realitzar-se a través de mitjans telemàtics (telèfon, videoconferència, etc.), visites al centre, reunions presencials amb la família o representants legals i l'equip educatiu o, per qualsevol altre mitjà que s'establisca a l'efecte i garantisca la comunicació adequada i la protecció de dades de caràcter personal. Quan les característiques del cas ho aconsellen, aquesta coordinació pot prolongar-se al llarg del primer curs.

b) En el moment en què les o els menors inicien l'escolarització en el segon cicle d'educació infantil, els i les professionals del CAP i del servei especialitzat d'orientació han de valorar el tipus i les característiques de la intervenció que requereixen. En cas que n'hi haja un solapament, finalitzarà l'atenció terapèutica o rehabilitadora individual en el CAP. Per contra, quan, per la seua especificitat, l'atenció no puga ser assumida pels i les professionals del sistema educatiu, aquesta continuarà prestant-se en el CAP, amb un seguiment periòdic coordinat amb el centre educatiu.

En el cas en què es produïska una intervenció conjunta, a fi d'evitar solapaments o duplicitats, el Pla d'actuació personalitzat (PAP) ha d'establir les actuacions que cal desenvolupar, les tasques que han de realitzar els agents que hi intervenen i la forma i el calendari de coordinacions del centre educatiu amb el CAP i amb la família o representants legals. El PAP també contemplarà l'opció que els professionals del CAP realitzen intervencions en el centre educatiu, de suport a l'alumnat i d'assessorament als equips educatius.

3.3. Coordinació durant el període d'implantació d'aquest protocol

La coordinació descrita en els apartats 3.1 i 3.2 també s'ha de realitzar en el cas de l'alumnat que, en el moment de fer-se efectiu aquest protocol, estiga rebent atenció primerenca en els CAP. Prèviament, els i les professionals dels CAP han de comunicar a la família o representants legals l'inici de la coordinació i sol·licitar l'autorització, per escrit, per a l'intercanvi d'informació.

4. Comissió de seguiment i mediació

Amb l'objectiu de garantir el compliment i l'aplicació homogènia de les actuacions incloses en aquest protocol, es crearà una comissió de seguiment i mediació per a resoldre les situacions en què puguen existir discrepàncies de criteri, que tindrà, almenys, la composició següent:

- La persona titular del Servei d'Atenció Primerenca de la conselleria competent en igualtat i polítiques inclusives, o la persona en què delegue.
- La persona titular del Servei d'Inclusió Educativa de la Conselleria competent en educació, o la persona en què delegue.
- Una persona representant dels centres d'atenció primerenca per cada província.
- Una persona representant dels serveis psicopedagògics escolars per cada província.

La comissió s'ha de reunir, a proposta de qualsevol de les persones titulars de les direccions generals implicades, de forma ordinària dues vegades al llarg de l'any, en desembre i maig, i amb caràcter extraordinari sempre que existisca alguna situació que haja de ser abordada de forma immediata.

L'organització i el funcionament d'aquesta comissió es regirà pel que es preveu per als òrgans col·legiats en la Llei de règim jurídic del sector públic.

La directora general de
Diversitat Funcional i Salut Mental

La directora general d'Inclusió Educativa

A IDENTIFICACIÓ DEL CAP / IDENTIFICACIÓN DEL CAT

CENTRE / CENTRO			
ADREÇA / DIRECCIÓ		CP	PROVÍNCIA / PROVINCIA
TELÈFON / TELÉFONO	FAX	REMÈS PER (NOM I COGNOMS) / REMITIDO POR (NOMBRE Y APELLIDOS)	
ESPECIALITAT / ESPECIALIDAD		HORARI DE CONTACTE / HORARIO DE CONTACTO	

B DADES DEL/DE LA XIQUET/A / DATOS DEL/DE LA NIÑO/A

NOM I COGNOMS / NOMBRE Y APELLIDOS			SIP
DATA DE NAIXEMENT / FECHA DE NACIMIENTO	EDAT / EDAD	SEXE / SEXO	NACIONALITAT / NACIONALIDAD
ADREÇA / DIRECCIÓ		CP	PROVÍNCIA / PROVINCIA
TELÈFON / TELÉFONO	EMAIL		
NOM DE LA MARE / NOMBRE DE LA MADRE		NOM DEL PARE / NOMBRE DEL PADRE	
ALTRES DADES FAMILIARS RELLEVANTS / OTROS DATOS FAMILIARES RELEVANTES			

C DIAGNÒSTICS (ODAT,DSM-V) / DIAGNÓSTICOS (ODAT, DSM V)

--

D PROVES REALITZADES / PRUEBAS REALIZADAS

ESPECIFIQUEU L'ESCALA UTILITZADA / ESPECIFICAR LA ESCALA UTILIZADA
CD VALORACIÓ GLOBAL / CD VALORACIÓN GLOBAL
CD MOTOR
CD COGNITIU / CD COGNITIVO
CD SOCIAL
CD LLENGUATGE / CD LENGUAJE
Escala de valoració del llenguatge (a partir de 2,5- 3 anys) PLON-R o una altra: Escala de valoración del lenguaje (a partir de 2,5- 3 años) PLON-R u otra:
FORMA
CONTINGUT / CONTENIDO
ÚS / USO

E ASPECTES SIGNIFICATIUS DEL DESENVOLUPAMENT / ASPECTOS SIGNIFICATIVOS DEL DESARROLLO

F PROPOSTA DE NECESSITATS / PROPUESTA DE NECESIDADES

G ALTRES DADES D'INTERÈS / OTROS DATOS DE INTERÉS

_____, ____ de _____ de _____

Signatura/Firma:

Annex II / Anexo II

 <p>GENERALITAT VALENCIANA Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives</p>	<p align="center">CONSENTIMENT INFORMAT FAMILIAR CONSENTIMIENTO INFORMADO FAMILIAR</p>	
<p>A DADES DEL/DE LA MENOR / DATOS DEL/DE LA MENOR</p>		
<p>COGNOMS / APELLIDOS: _____</p>		<p>NOM / NOMBRE: _____</p>
<p>B INFORMACIÓ A LA FAMÍLIA (PARES O REPRESENTANTS LEGALS) INFORMACIÓN A LA FAMILIA (PADRES O REPRESENTANTES LEGALES)</p>		
<p>El seu fill/a serà avaluat/a per aquest servei/departament. Perquè la dita avaluació siga el més completa possible, tant a l'inici com al llarg de la intervenció o el seguiment, pot ser necessari intercanviar alguns aspectes de la informació obtinguda amb altres professionals que puguen estar implicats en el benestar del seu fill/a. La fluïdesa d'aquesta comunicació permetrà una atenció integral de les dificultats que puga presentar. Per aquesta raó sol·licitem el seu consentiment per a informar altres professionals de les dades que es referixen al seu fill/a.</p>		
<p><i>Su hijo/a va a ser evaluado/a por este servicio/departamento. Para que dicha evaluación sea lo más completa posible, tanto al inicio como a lo largo de la intervención o el seguimiento, puede ser necesario intercambiar algunos aspectos de la información obtenida con otros profesionales que puedan estar implicados en el bienestar de su hijo/a. La fluidez de esta comunicación permitirá una atención integral de las dificultades que pueda presentar. Por esta razón solicitamos su consentimiento para informar a otros profesionales de los datos que se refieren a su hijo/a.</i></p>		
<p>C AUTORITZACIÓ/AUTORIZACIÓN¹</p>		
<p>COGNOMS / APELLIDOS _____</p>	<p>NOM / NOMBRE _____</p>	<p>DNI _____</p>
<p>Pare/mare/tutors legals o representants legals autoritze a _____, professional del / del</p>		
<p><i>Padre/madre/tutores o representantes legales autorizo a _____, profesional del / del</i></p>		
<p>☐ Centre educatiu / Centro educativo</p>	<p>☐ Servei Especialitzat d'Orientació / Servicio Especializado de Orientación</p>	<p>☐ Centro de atención temprana (CAT)/ Centro d'atenció primerenca (CAP)</p>
<p>A intercanviar informació sobre el/de la menor amb/A intercambiar información acerca del/de la menor con _____</p>		
<p>☐ Centre educatiu/Centro educativo</p>	<p>☐ Servei Especialitzat d'Orientació/ Servicio Especializado de Orientación</p>	<p>☐ Centro de atención temprana (CAT)/ Centro d'atenció primerenca (CAP)</p>
<p>_____, _____ d _____ de _____</p>		
<p>Pare/mare/tutors legals o representants legals <i>Padre/madre /tutores o representantes legales</i></p> <p>Firma: _____</p>		<p>Professional / Profesional</p> <p>Firma: _____</p>
<p>D REVOCACIÓ/REVOCACIÓN¹</p>		
<p>COGNOMS / APELLIDOS _____</p>	<p>NOM / NOMBRE _____</p>	<p>DNI _____</p>
<p>Pare/mare/tutors legals o representants legals del/de la menor revoque el Consentiment Informat Familiar d'intercanvi d'informació amb altres professionals realitzat en data:</p>		
<p><i>Padre/madre/tutores o representantes legales del/de la menor revoco el Consentimiento Informado Familiar de intercambio de información con otros profesionales realizado en fecha:</i></p>		
<p>☐ Centre educatiu / Centro educativo</p>	<p>☐ Servei Especialitzat d'Orientació / Servicio Especializado de Orientación</p>	<p>☐ Centro de atención temprana (CAT) / Centro d'atenció primerenca (CAP)</p>
<p>☐ Centre de atención temprana (CAT) / Centro d'atenció primerenca (CAP)</p>		
<p>No s'aplica. Sols hi ha un representant legal / No se aplica. Solo hay un representante legal _____</p>		
<p>_____, _____ d _____ de _____</p>		
<p>Pare/mare/tutors legals o representants legals <i>Padre/madre/tutores o representantes legales</i></p> <p>Firma: _____</p>		<p>Professional / Profesional</p> <p>Firma: _____</p>
<p><small>Les dades personals continguts en aquest imprés podran ser tractats, amb el seu consentiment informat, en els termes de l'article 7 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de datos personales y garantía de los derechos digitales / Los datos personales contenidos en este impreso podrán ser tratados, con su consentimiento informado, en los términos del artículo 7 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de datos personales y garantía de los derechos digitales.</small></p>		

¹ Es guardará còpia de l'autorització/revocació del Consentiment Informat Familiar en la institució on es presente / Se guardará copia de la autorización/revocación del Consentimiento Informado Familiar en la institución donde se presente.